

Dr Ted Hildebrandt, ST Historia, literatura i teologia, wykład 5

© 2012, dr Ted Hildebrandt

To jest dr Ted Hildebrandt na piątym wykładzie z kursu Historia, literatura i teologia Starego Testamentu. Dzisiejszy wykład będzie dotyczył pierwszego rozdziału Księgi Rodzaju, wersetów 1:1 i 1:2, a następnie dyskusja na temat dni Księgi Rodzaju.

A. Podgląd quizu [0:0-2:29]

Parę spraw na przyszły tydzień . W przyszłym tygodniu pracujecie nad zgadnięciem, która książka? Exodus. Okay, myślisz, że musisz przeczytać cały Exodus? [uczeń: Tak!] Widzisz, jest energia. Idzie na całość. Właściwie to ograniczyłem w tym roku. Kiedy czytasz Księgę Wyjścia, są tylko wybrane rozdziały. To jest pierwszych dwadzieścia rozdziałów, Mojżesz i Egipt, musicie to przeczytać. Ale kiedy już dotrzesz do miejsca, w którym znajduje się Tabernakulum, odciąłem część czytania z Tabernakulum, ponieważ, szczerze mówiąc, przechodzi to dwukrotnie. Następnie są to wszystkie szczegóły dotyczące tego, jak zbudowana jest Tabernakulum. Przeczytamy tylko wybrane rozdziały z tego. Zajrzyj do sylabusa; wskaże, które rozdziały. Więc poznaj historie tych rozdziałów, a stamtąd pójdziemy. Będzie artykuł o „Krwawym panu młodym”. Powiedz szybko, kilka razy „krwawy pan młody”. Będziesz mieć pytania na ten temat, kiedy przeczytasz to w tekście; i jest o tym artykuł. Myślę, że jest też kilka wersetów pamięciowych. Więc to będzie normalne zadanie. Poznaj historie. Żadnych szat biblijnych dla Księgi Wyjścia. Żadnych rzeczy biblijnych , jeszcze go nie rozwinąłem. Myślę, że mogę spróbować rozwinąć to dla Exodusu w tym roku, a potem są twoje transkrypcje. Twoje transkrypcje od redaktorów powinny zostać przesłane do mnie dzisiaj w formie e-maila, a potem skończymy z tym. Więc w zasadzie skup się na Exodusie. Druga sprawa to opłata za materiały szkoleniowe; niektórzy z was nadal nie oddali swoich pieniędzy i innych rzeczy. Myślę, że jutro jest ostatni dzień, a potem idzie w górę. Proszę o wpłatę na mój rachunek, albo dzisiaj, albo jutro rano będę w moim biurze od dziewiątej do drugiej. Upewnij się, że masz go tam, ponieważ po jutrze jest podwójny. Nie chcę was ścigać, więc

uważajcie na swoje długi.

B. Przegląd: inspiracja, kanonizacja, przekaz, tłumaczenie [2:30-4:52]

Zacznijmy. Mamy dzisiaj dużo materiału do przejrzenia. Zacniemy od Księgi Rodzaju 1:1 i właściwie zacniemy pracować z tym tekstem dzisiaj. Do tej pory na tej lekcji mówiliśmy o stuprocentowym natchnieniu, Bóg przemawia do proroków. Rozmawialiśmy o kanonizacji, zebraniu tych ksiąg w słowo Boże. Następnie mówiliśmy o przekazie, który jest kopiowaniem skrybów. Wystąpiły tam pewne problemy. W tłumaczeniu też były pewne problemy. A więc inspiracja, kanonizacja, przekaz i tłumaczenie.

Teraz przechodzimy do Księgi Rodzaju 1:1. Zacniemy więc dzisiaj od słów: „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Następnie zauważymy, co jest w wersecie drugim i jak Księga Rodzaju 1:1 łączy się z Księgą Rodzaju 1:2. „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Czy Biblia zgadza się, że istnieje początek? Tak. W niektórych kulturach ziemia przechodzi w kółko przez te cykle. Biblia tego nie czyni. Czy w Biblii jest początek i czy jest koniec? Tak. Oznacza to, że sprawy idą w określonym kierunku. Jest początek, jest koniec; oznacza to, że istnieje kierunek, cel, znaczenie i tym podobne rzeczy. To nie jest po prostu powtarzanie w kółko, jak w filmie Dzień świstaka.

A więc: „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. A teraz, jaki jest następny wers? W tym miejscu pojawia się trudna część. „A ziemia była bezkształtna i pusta”. Jaki jest związek między tym wersem a „na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”? Jaki jest związek z tym iż tym, że „ziemia była bezładem i pustkowiem, a ciemność okryła oblicze przepaści. Duch Boży unosił się nad wodami. A potem Bóg rzekł: Niech stanie się światłość i stała się światłość”? Jaki jest więc związek między Księgą Rodzaju 1:1 a 1:2?

Oto zasadniczo trzy stanowiska w tej sprawie. Przeanalizujemy te trzy różne sposoby ujęcia związku między tymi dwoma wersetami i zobaczymy, jak to wpływa na rzeczy. Jakie są trzy różne sposoby patrzenia na to i które poglądy pozwalają przyjąć, że Ziemia ma miliardy lat? Czy ziemia ma miliardy lat, czy tylko dziesiątki tysięcy lat? Toczy się wielka debata na temat wieku Ziemi. Tak więc związek między tymi wersetami

pozwole niektórym ludziom powiedzieć różne opcje.

C. Rodzaju 1:1 i 1:2: Teoria przerwy [4:53-6:50]

Ten pierwszy pogląd nazywa się „teorią luki”. To jest „teoria luki”, którą utrzymywał – czy ktoś kiedykolwiek słyszał o Biblii Scofielda z Filadelfii? Czy ktoś jest z Filadelfii? Scofield Reference Bible, Philadelphia College of the Bible, obecnie nazywany Filadelfijskim Uniwersytetem Biblijnym, czy jakoś tak – miał taki pogląd. Tak brzmi teoria luki: „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Więc było początkowe „wham bam”. Bóg stworzył rzeczy. „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. „Wtedy ziemia stała się ciemnością i pustką, bezkształtną i pustą”. Kiedy Bóg stworzył rzeczy, czy uczynił je dobrymi? Było światło, ale potem stało się ciemnością, bezkształtną i pustą. Teoria luki sugeruje, że właśnie wtedy Szatan upadł na ziemię. Szatan jest aniołem światłości, który został zrzucony na ziemię tutaj w Rdz 1:2. Dlatego jest to okres ciemności i wtedy szatan stworzył dinozaury. Tu pasują dinozaury. Szatan jest stwórcą dinozaurów, chaosu na ziemi i tego typu rzeczy. Tak więc na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. Następnie szatan zostaje zrzucony na ziemię. Następnie szatan robi swoje na ziemi. Zatem to, co macie po tym, jak szatan zrobi swoje, Bóg mówi: „Niech stanie się światłość” i jest światłość. Następnie masz siedem dni stworzenia. Ale siedem dni stworzenia to tak naprawdę siedem dni czego? Rekreacja. Z tego punktu widzenia, siedem dni stworzenia Bóg reformuje i odtwarza to, co szatan schrzanił.

Nazywa się to teorią luki. Czy rozumiesz, dlaczego nazywa się to teorią luki? Bo Bóg stwarza tutaj (Rdz 1:1) – jest wyrwa, przez którą wchodzi szatan i wchodzi chaos, bezkształtny i pusty (1 Mojż. 1:2) – a potem Bóg zaczyna znowu (1 Mojż. 1:3) z „Niech stanie się światłość”. Więc to jest werset drugi, gdzie jest luka.

D. Analiza teorii luki [6:51-11:57]

Istnieją powody przemawiające za teorią luki i pozwólcie, że omówię tutaj tylko kilka z nich – zalety i wady teorii luki. Hebrajskie słowo *hayah*, które jest czasownikiem „być” lub „stawać się”. Hebrajskie słowo *hayah* oznacza „jest” lub „stawać się”. Może oznaczać jedno i drugie, więc ci ludzie mówią, że *hayah* oznacza „stało się”. Tak więc

ziemia stała się bezkształtna i pusta. Bóg pierwotnie uczynił ją dobrą, a potem Ziemia stała się [*hayah*] bezkształtna i pusta. Zrobiło się ciemno. Bóg pierwotnie uczynił je światłem. Zrobił to i stało się. Tak więc to słowo „stać się” mówi, że szatan zstąpił i wypaczył to, co pierwotnie stworzył Bóg. To wyjaśnia - czy kiedykolwiek zastanawiałeś się, kiedy Szatan się zepsuł? Nawiasem mówiąc, czy Szatan pojawia się w trzecim rozdziale Księgi Rodzaju z wężem i tak dalej? Więc jest na ziemi w rozdziale trzecim, kiedy naprawdę się zepsuł? Więc to daje Szatanowi miejsce w tej Teorii Luki. Mówią, że ziemia stała się bezkształtna i pusta, kiedy szatan został zrzucony na ziemię (Rdz 1:2). Był aniołem światłości, który został zrzucony na ziemię w tym okresie. Kilka fragmentów, których ludzie używają na poparcie tego, to Izajasza 14 i Ezechiela 28 - mówią nam trochę o działalności szatana. Izajasz 14 jest bardzo wątpliwy, Ezechiel 28 może mieć lepszą szansę. Ale aby wyjaśnić początkowe dzieło szatana, *to- hu va-vo-hu* . To nie jest tofu, to jest *to- hu va-vo-hu* , a to oznacza „bezforemny i pusty”. Zasadniczo bezkształtny i myślę, że wersja Króla Jakuba mówi „pustka” lub coś w tym rodzaju. Jest „bezkształtny i pusty”. „I ziemia stała się bezkształtna i pusta”, *to- hu va-vo-hu* .

Ludzie, którzy wyznają teorię luki, przeskakują do Jeremiasza 4:23 i mówią: „Hej, jest oświadczenie, *które ... va-vo-hu* , 'bezkształtny i pusty'”. Jest użyte w Księdze Jeremiasza jako sąd nad grzechem. Wiąże się więc z szatanem i sądem nad jego grzechem. Daje miejsce biednym dinozaurom, które muszą mieć dokąd pójść. Więc to ich stawia. Szatan robi swoje, tworzy dinozaury. Czy szatan często powiela dzieła Boże? Więc teraz Bóg zamierza stworzyć pewne rzeczy, więc szatan próbuje bawić się w robienie rzeczy. Są duże, mają zęby i zjadają ludzi. Właściwie nie było ludzi, więc to wszystko.

Oto kilka negatywnych rzeczy na temat teorii luki. Jeremiasz 4:23 do 4:26 rzeczywiście wspomina o *to- hu va-vo-hu* „ bezkształtny i pusty”, ale u Jeremiasza jest to sąd nad grzechem. Ale czy w Księdze Rodzaju 1 jest jakaś wzmianka o grzechu? Czy w drugim rozdziale Księgi Rodzaju jest jakaś wzmianka o grzechu? Wchodzi grzech, co w rozdziale Księgi Rodzaju? 3, z wężem. Więc co ci ludzie robią w Teorii Luki, czy czytają grzech z powrotem w tym kontekście? Czy jest jakiś grzech w kontekście rozdziałów

pierwszego i drugiego? Nie. Więc to jest ich projekcja, która bierze to z powrotem i pytanie brzmi, że wydaje się to wyrwane z kontekstu, ponieważ w Księdze Rodzaju 1 nie ma wzmianki o grzechu. Wydaje się, że wciąga coś do kontekstu, czego tam nie powinno być. Czy Szatan jest celem w Księdze Rodzaju 1 lub 2? Czy naprawdę chodzi o szatana? Czy jest gdziekolwiek mowa o szatanie? Nie. Nawet jeśli pojawia się pod postacią węża, czy naprawdę jest wymieniany jako Szatan, czy jako mówiący wąż? Wąż. Dowiadujemy się, że stary wąż-smok z Księgi Objawienia mówi nam, że wężem był szatan. Ale musisz z tym pracować. Więc szatan nie jest celem. Umieścili Szatana w Księdze Rodzaju 1:2. To znowu wydaje się być wyrwane z kontekstu. Nie ma na to kontekstu. Słowo „stał się ciemnością” należy czytać tak, jak wszystkie wasze współczesne tłumaczenia: „było”. „Ziemia była bezkształtna i pusta”. Ziemia nie „stała się” bezkształtna i pusta, ziemia „była”. „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię, a ziemia była bezładem i pustkowiem”.

Teraz, czy to ma sens? Czy teoria luki dopuszcza istnienie starej ziemi? Czy z teorią luki jest możliwe, że szatan bawił się tutaj przez kilka miliardów lat? Tak. Więc to możliwe. Teoria luki dopuszcza starą ziemię. Czy teoria luki rzeczywiście daje miejsce dinozaurom? Tak. Więc ta teoria pojawiła się w latach pięćdziesiątych lub sześćdziesiątych i została opublikowana w Biblii Schofielda. Mój tata wyznawał tę teorię.

E. Rodzaju 1:1 i 1:2: Teoria klauzul zależnych [11:58-13:59]

Oto inny sposób spojrzenia na związek między Księgą Rodzaju 1:1 i Księgą Rodzaju 1:2. Spójrz, jak Księga Rodzaju jest tłumaczona w niektórych twoich tłumaczeniach. Myślę, że stare RSV tłumaczy to w ten sposób: Księga Rodzaju 1:1. Jak Księga Rodzaju 1:1 zaczyna się w twoim umyśle? „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”, prawda? Oto jak niektórzy ludzie [RSV] tłumaczą ten pierwszy werset: „Kiedy Bóg zaczął stwarzać, ziemia była bezkształtna i pusta, a ciemność była nad przepaścią”. Czy to zmienia znaczenie? „Kiedy Bóg zaczął stwarzać, ziemia była bezkształtna i pusta”. Czy to coś innego? Co zakłada ten werset? Ziemia już tam była, a Bóg zstąpił tylko po to, by ukształtować niebo i ziemię. A tak przy okazji, czy to różni się od sposobu, w jaki normalnie byś to przeczytał? „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Ten widok jest

nazywany widokiem klauzuli zależności. Mówi, że pierwszy werset jest zależny od drugiego wersetu. „Kiedy Bóg zaczął stwarzać, ziemia była bezkształtna i pusta”. Ziemia już tam była, kiedy zaczął tworzyć. Czy tak mówi Biblia? Ziemia po prostu tam była, a Bóg ją ukształtował. Oto więc pogląd: „kiedy Bóg zaczął stwarzać ziemię, była ona bezkształtna i Bóg rzekł: niech się stanie światłość”. Zatem to zakłada, co jest przed Bogiem? Ziemia już jest. Tak więc niebiosa i ziemia są wieczne, podobnie jak Bóg. Bóg jedynie kształtuje niebo i ziemię. To jest pogląd utrzymywany przez ten widok klauzuli zależnej.

F. Analiza poglądu na klauzulę zależną [14:00-14:44]

Tak więc, szczerze mówiąc, mam problem z tym widokiem. Jak to zmienia sens tekstu? Cóż, mówi, że trzy rzeczy są wieczne, nie tylko Bóg. Bóg nie stwarza niebios i ziemi, to nie Bóg mówi i one powstają. Oni już tam są. Bóg jedynie je kształtuje i modeluje. Więc ten pogląd jest zupełnie inny.

Jakie są problemy z tym poglądem. Myślę, że właśnie o to tutaj chodziło: jest napisane, że są trzy rzeczy, które są wieczne: materia, energia i Bóg. Bóg po prostu działa z materią i energią. Materia i energia już istniały, a Bóg jedynie je kształtuje. Myślę, że to jest problem – nie sądzę, że tak mówi Biblia. Ale tak powiedział RSV.

G. Rodzaju 1:1 i 1:2: Niezależny pogląd na klauzule [14:45-20:25]

Oto niezależny widok klauzuli. Mieliśmy teorię luki – istnieje luka między Księgą Rodzaju 1 i 2, w którą zaangażowany jest szatan. Pogląd klauzuli zależnej mówi, że ziemia już tam była, a Bóg po prostu ją ukształtował. Było bezkształtne i puste, a Bóg po prostu je uformował i wypełnił. Widok klauzuli niezależnej wygląda następująco. Istnieje początkowe stworzenie. „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Wham bam – Bóg stwarza niebo i ziemię. To trochę jak tytuł streszczenia, jest to podsumowanie niezależnej klauzuli, która podsumowuje początkowy akt tworzenia. „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Ta niezależna klauzula obowiązuje sama przez się. Drugi werset to negatywna klauzula poszlakowa. Mówi, kiedy Bóg stworzył niebo i ziemię, jak to wyglądało na początku? Był bezkształtny i pusty. Czy kiedy Bóg ją stworzył, uczynił ją „bezkształtną i

puszczką, i ciemność była nad powierzchnią przepaści, a duch Boży unosił się nad wodami”? Teraz, kiedy Bóg stworzył ziemię, uczynił ją doskonałą, czy nagle po prostu wham bam i wszystko tam było. Były tam wszystkie zwierzęta, czy on po prostu zrobił bum bam i wszystko tam było? Czy poświęcił czas na jego uformowanie i wypełnienie? Więc kiedy pierwotnie to zrobił, było bezkształtne i puste. Potem, w ciągu siedmiu dni stworzenia, on to uformuje, on to ukształtuje i on to wypełni. Więc to jest negatyw – zauważcie, że to jest negatywna rzecz. Pierwotnie stworzył niebo i ziemię, które były bezkształtne i puste. Jak reaguje na bezkształtność i pustkę? On ją formuje i wypełnia. Następnie główne zdanie brzmi: „Bóg powiedział: niech się stanie światłość i stała się światłość” w Księdze Rodzaju 1:3. Więc masz główną klauzulę. Więc to jest swego rodzaju przepływ.

Mówisz: „Hildebrandt, masz ten pogląd, dlaczego masz ten pogląd nad innymi?” Cóż, czy pisarze będą pisać w określonym stylu? Czy masz określony styl literacki? Gdybym przeczytał prawdopodobnie dziesięcio- lub dwudziestostronicowy dokument, który napisałeś, a ty wręczyłeś mi inny; czy byłbym w stanie stwierdzić, czy został on napisany przez ciebie, czy nie został napisany przez ciebie? Tak, myślę, że mógłbym powiedzieć za wiele osób. Niektórzy ludzie nie, ale mogę powiedzieć o wielu ludziach. Ludzie piszą w określonym stylu. Mojżesz jest zatem klasycznym przykładem tego, jak to działa: „na początku Bóg stworzył niebo i ziemię, ziemia była bezkształtna i pusta, a potem „niech stanie się światłość i stanie się światłość”. Więc to jest niezależne zdanie, przeczące zdanie poszlakowe, a potem zdanie główne. To jest właśnie taka struktura. Niezależna klauzula Zobacz, jak pisze Mojżesz?

Skąd mam wiedzieć, jak pisze Mojżesz? Nie wiem, ale mam Księgę Rodzaju, która rzekomo została napisana przez Mojżesza, więc patrzę na następny rozdział. Zgadnijcie, co znajdę w następnym rozdziale? Począwszy od wersetu 4, w rozdziale 2, masz: „Oto dzieje niebios i ziemi, kiedy zostały stworzone”. To coś w rodzaju podsumowującego stwierdzenia: „Oto opis niebios i ziemi, kiedy zostały stworzone”. Więc co mówi następny werset? Jest napisane: „Kiedy Pan stworzył ziemię i niebo, nie było krzewu na polu (który jeszcze pojawił się na ziemi), nie było żadnej rośliny na polu, a Bóg nie zesłał deszczu” .

Czy wszystkie te negatywne rzeczy, których Bóg jeszcze nie uczynił? Żadnych krzaków, roślin i deszczu. Dostajesz więc negatywną klauzulę poszlakową, mówiącą, że nie ma roślin, krzewów ani deszczu. Mówi ci o tych wszystkich negatywnych rzeczach, których nie ma. Następnie trafiłeś w główną klauzulę. Główne zdanie znajduje się w rozdziale 2, wersecie 7: „Pan Bóg ulepił człowieka z prochu ziemi”.

Czym rozdział pierwszy różni się od rozdziału drugiego? Czy w pierwszym rozdziale Bóg działa na niebie i rozdziela wody na górze i na dole? Chodzi o świat, o wszechświat. W rozdziale drugim skupiono się na istotach ludzkich. Więc to, co masz, to kontrast między pierwszym rozdziałem (czyli o siedmiu dniach i stworzeniu wszechświata) a rozdziałem drugim. W rozdziale drugim mówi: „Skupię się teraz na Adamie i Ewie”, więc rozwija to bardziej szczegółowo. Wspomniał o Adamie i Ewie w pierwszym rozdziale, ale teraz przechodzi do bardziej szczegółowych informacji, w jaki sposób stworzył i faktycznie ukształtował Adama oraz jak stworzył Ewę.

Więc ta klauzula niezależna, klauzula przecząca i sekwencja zdań głównych to dokładnie ta sama struktura, której użył w rozdziale pierwszym? Tak. Więc sugeruję, że ta struktura w rozdziale drugim pomaga nam zrozumieć, jak należy rozumieć rozdział pierwszy. Czy to ma sens? Próbuję użyć Mojżesza, aby zrozumieć Mojżesza. W każdym razie, to jest metodologia, której próbuję użyć i myślę, że działa tutaj całkiem dobrze.

Nawiasem mówiąc, powinienem powiedzieć o Teorii Luki, że nikt już jej nie wyznaje, tak przy okazji, mój tata nie żyje (nie mówię tego żartobliwie), ale podobnie jest z większością ludzi, którzy wyznawali Teorię Luki . Zostało zdyskredytowane. Był taki gość, Weston Fields, mój przyjaciel, który napisał dwustustronicową książkę, która obaliła teorię luki. Weston w zasadzie położył temu kres. Nikt już tego nie trzyma. Także gramatyka, nie pasuje do gramatyki hebrajskiej. Jest to sprzeczne z literacką strukturą, jaką posługuje się Mojżesz, a przy okazji, nie pomaga nam z Szatanem. Szatana nie ma w Księdze Rodzaju 1 ani 2. Postępuj zgodnie z literackimi wzorami.

H. Teksty o stworzeniu poza Księgą Rodzaju: Psalm 19 [20:26-21:55]

Czy stworzenie przemawia za istnieniem Boga? W Biblii jest kilka pięknych

fragmentów, poza Rdz 1, które mówią o stworzeniu. Pokażę wam kilka z nich. Jednym z nich jest dziewiętnasty rozdział Księgi Psalmów. Dziewiętnasty rozdział Psalmu brzmi mniej więcej tak: „Niebiosa opowiadają chwałę Boga. Firmament ukazuje dzieło jego rąk. Dzień po dniu wylewają mowę, noc po nocy dają wiedzę”. Innymi słowy, niebiosy głoszą chwałę Boga. Gdybyś był jak dr Perry Philips, który wygłosił wczoraj wykład o Wielkim Wybuchu, jest astronomem, czy mógłbyś wykorzystać astronomię, by spojrzeć na wszechświat i zobaczyć dzieło Boga? Czy astronomia głosi chwałę Boga? Innymi słowy, masz tu Słowo Boże. To jest Biblia. To jest słowo Boże. Czy możemy powiedzieć coś o Bogu na podstawie Jego słowa? Tak. Czy to jest najbardziej jednoznaczne? Bóg powiedział nam, jaki jest tutaj. Czy ty też możesz spojrzeć na dzieła Boga i coś o nim powiedzieć? Masz słowo Boże (które jest bez skazy i doskonałe). Masz jego słowo i przez natchnienie zostało ono dane prorokom, ale masz także Boże dzieło. Tak więc Boże dzieło jest widoczne w stworzeniu, więc możesz dowiedzieć się czegoś o Bogu ze stworzenia. „Niebiosy głoszą chwałę Bożą”. Tak więc Psalm 19 jest w tym pomocny, jeśli chodzi o dostrzeżenie dzieła Bożego.

I. Nowoczesność i cuda [21:56-26:28]

Nowoczesność, w moim pokoleniu ci ludzie zasadniczo mówili, że wszechświat jest racjonalny i naturalny; nie ma miejsca dla Boga. Nie ma miejsca dla Boga, ponieważ wszystko można wyjaśnić za pomocą przyczyny i skutku. To był system zamknięty. Wszechświat jest zamkniętym systemem wyjaśnionym przez przyczyny i skutki. Nie ma cudów; Bóg nie może działać w rzeczywistej przestrzeni i czasie. Nie ma cudów. Cuda nie mogą istnieć. Wszystko dzieje się z przyczyn naturalnych i dlatego cuda nie istnieją. Wszystko podlega logicznym zasadom przyczyny i skutku, przyczyny i skutku, przyczyny i skutku, aż do samego początku. Na początku nie ma Boga, tam nie ma nic. Swoją drogą, w czym problem? Jeśli zdarzy się cud, jeśli Morze Czerwone po prostu się rozdzieli i ludzie przejdą na drugą stronę, czy jest to zjawisko naturalne? Nie. Potem przechodzisz i co dalej? Whoosh, spada i wszyscy Egipcjanie toną. Mówisz: „hmm, to było całkiem szczęśliwe”. Albo mówisz: „Nie, nie – woda nie otwiera się w ten sposób”. Zawsze

uczyłem moją klasę, teraz jestem na taśmie, ale i tak muszę to zrobić. Pewnego dnia wyjdziecie i znajdziecie pracę, i naprawdę ważne jest, abyście nauczyli się pewnych umiejętności radzenia sobie w prawdziwym życiu poza nauką. Więc chcę cię dzisiaj nauczyć o hydraulice. Są dwie rzeczy, które musisz wiedzieć, żeby zostać hydraulikiem. Są dwie rzeczy, o których musisz wiedzieć. Woda leje się w dół, a wypłata w piątek. Rozumiem? Woda leje się w dół, a wypłata w piątek. Wszyscy jesteśmy teraz Joe-hydraulikami. Więc możesz iść i powiedzieć, wstaw swoje CV, jestem hydraulikiem. W każdym razie żartuję, ale nie do końca.

Próbuję tutaj powiedzieć, że woda oddziela się ścianą po jednej stronie i ścianą po drugiej, a ludzie chodzą pośrodku. Wiesz, o czym mówię, woda spływa w dół. To nie działa. Więc to jest cud. To cud. Bóg robi takie rzeczy. to nie jest naturalne. Tak więc modernisci z XIX i XX wieku mówili, że wszelkie cuda w Biblii to zwykłe legendy. Żadne cuda nie zdarzały się historycznie. Ktoś je wymyślił; to tylko zwykłe legendy. To była nowoczesność.

Żyjecie w czasach, które nazywamy postmodernizmem. W ponowoczesności pojawiają się teraz inaczej, ponieważ każdy ma swoją własną historię. Pytanie: czy twoje pokolenie wierzy w cuda? Czy twoje pokolenie wierzy w rzeczy, które dzieją się spektakularnie, widzisz to cały czas. Więc widziałeś rzeczy, które są trochę niewiarygodne. Cuda w ogóle nie przeszkadzają temu pokoleniu. Każdy ma swoją własną historię, ale historia Boga jest dla większości nieistotna. Bóg nie jest częścią mojej historii, więc możesz go zignorować. Ale w twoim pokoleniu niekoniecznie walczy się z cudami. Twoje pokolenie może zaakceptować cuda jako nic wielkiego. Swoją drogą, czy to umowa? Kiedy Bóg czyni cud, jest to wielka sprawa. W każdym razie ponowoczesność jest bardziej fragmentaryczna. Nowoczesność wszystko było logiczne, było połączone, zamknięty wszechświat działał jak zegar. Twoje pokolenie, widzisz, nic nie działa. Prawidłowy? Och, zgadza się, myślisz, że mówię o rządzie, masz rację? W każdym razie, widzicie, jak wiele rzeczy, jakby to powiedzieć, pozwólcie mi nawet wejść do rodzin. Właśnie byliśmy na weselu mojej córki. Pojechałem w weekend Święta Pracy do Ohio,

aby świętować to z rodziną. Wszystkie dzieciaki tam były, właściwie to był jeden z najlepszych okresów w moim życiu. Nigdy tego nie zapomnę. Ona wyszła za męża. Pytanie: czy życie jest chaotyczne? Życie jest chaotyczne! Tak, to jest naprawdę chaotyczne. Wiesz, krzyżujesz się z rodzinami, które się rozpadły. Gwarantuję, że większość z was widziała spadek liczby rozwodów w rodzinach, niewierności i wszelkiego rodzaju rzeczy. Życie jest często wywrócone do góry nogami. Mówię, że taki jest dzisiejszy świat. Cały ten stary porządek nowoczesności, wszystko, co jest logicznie połączone, ustępuje teraz miejsca wszystkiemu do góry nogami. Wszystko jest pofragmentowane. Nic nie ma sensu; to wszystko jest rozbite. Trzeba go tylko złapać, gdzie się da.

J. Mojżesz i jego źródła do Księgi Rodzaju [26:29-28:18]

Skąd Mojżesz wziął swój materiał? Kiedy byłem młodszy, myślałem, że może Bóg po prostu zstąpił i włożył to w niego. Może wsadził sobie chip z tyłu głowy - to był Matrix. Naprawdę nie możemy tego zrobić. W każdym razie, po prostu włóż chip z tyłu jego głowy i wgraj coś do jego mózgu i pomyślałem, że tak się stało. Mojżesz to zapisuje. Bóg mówi: „*berahshet bara ' elohim* ;” a Mojżesz mówi: „Dobrze, zwolnij, Boże, mam tutaj wolną klawiaturę na moim komputerze”. Wpisuje to i zapisuje. Bóg wbija mu to do mózgu i Bóg przemówił do niego słowami, a Mojżesz to zapisał.

Nawiasem mówiąc, czy w przypadku niektórych proroków Bóg zstąpił i rozmawiał z nimi, a oni spisali to na miejscu? Dokonał tego Jeremiasz [Jer 36]. Nie tylko zrobił to raz, zapisuje to Jeremiasz; a Bóg mówi: „Dobrze, Jeremiaszu, zapisz to”. Przede wszystkim mówi: „Jeremiaszu, znajdź skrybę, a ja ci powiem, możesz powiedzieć skrybie, co ma zapisywać”. Jeremiasz mówi: „Tak mówi Pan”, idzie do pisarza, a pisarz to zapisuje. Znosi go do króla. Co robi król? Król bierze słowo Boże od skryby, bezpośrednio od Boga – w zasadzie podrywa je na strzępy i pali w całości. To jest „święta krowa, słowo Boże poszło z dymem”, prawda? Co Bóg mówi? „Jeremiaszu, wróć tutaj”. Zasadniczo łapie skrybę i robi to ponownie. Tym razem jest to w twarz króla. Pytanie: palisz słowo Boże, co się z tobą dzieje? Złe rzeczy. To nie jest dobry pomysł. Jeremiasz to zrobił i to jest w Biblii;

nie chcesz być tym królem. W każdym razie król próbował go zniszczyć. Czy Jeremiasz dyktował ten tekst dwukrotnie? Podyktował go dwa razy, a skryba dwukrotnie go zapisał. W każdym razie czasami Bóg przemawia bezpośrednio. Próbuję powiedzieć, że czasami Bóg zstępuje, czasami mówi, a czasami jest to słyszalne. Czasami jest to niesłyszalne. Niektórzy faceci naprawdę to słyszeli. Czasami tkwiło to w ich umyśle.

K. Enuma Elisz i epos o Gilgameszu [28:19-30:49]

Co z tym robisz? Co robisz z Enumą ? Elisz ? To babilońska relacja o stworzeniu. Co robisz z babilońską relacją o stworzeniu? Swoją drogą, czy kiedykolwiek słyszałeś o tym gościu, Gilgameszu? Pozwólcie, że najpierw zajmę się Gilgameszem, ponieważ jest on prawdopodobnie bardziej wam znany. Ale Gilgamesz, czy on jest przed Mojżeszem? Wiele setek lat przed Mojżeszem. Czy mógł skopiować od Mojżesza? Nie, on jest setki lat przed Mojżeszem. Gilgamesz ma Utnapisztima , w skrócie nazwiemy go Utnap . Utnap wychodzi, a bogowie stają przed nim i każą mu zbudować łódź. Więc Utnapisztim buduje swoją łódź i przy okazji wszystkie te zwierzęta podchodzą do łodzi. Te zwierzęta, plus jego rodzina i cała masa innych ludzi; wsadzili go na łódź. Jest na łodzi przez chwilę; nadchodzi powódź, podnosi łódź, zatapia ludzi. Nawiasem mówiąc, dlaczego w eposie Gilgamesza ludzie zostali zalani, zniszczeni? Tak, były za głośne. Widzisz, robisz ten rap, widzisz, co może się z tobą stać? W porządku. W każdym razie było po prostu za głośno - żadnego heavy metalu. Bogowie byli po prostu zdenerwowani, że ludzkość robi za dużo hałasu, więc ich utopili. Więc je zalewają. Ale przy okazji, kiedy są w łodzi, gdy powódź opada, jak Utnap wydostaje się z łodzi? Czy wysyła jakieś ptaki? Tak. Wysyła kilka ptaków. Więc masz faceta, buduje łódź, zakłada rodzinę i zwierzęta, łódź podnosi się, łódź opada. Wypuszcza ptaki, a potem wychodzi. Czy to brzmi dość znajomo? Czy Mojżesz znał historię Gilgamesza? Ciekawy.

Czy Mojżesz znał historię Enumy ? Elisz , opis stworzenia, który pochodzi z Babilonu? Ponownie, to pochodzi sprzed czasów Mojżesza. Masz boskiego ducha i pierwotny chaos. Światło emanuje od bogów (liczba mnoga). Powstaje firmament, powstaje suchy ląd, powstają luminarze i uwaga, człowiek staje się ostatnim. Potem

bogowie odpoczęli. Czy to brzmi znajomo pod względem podstawowej struktury? Czy to możliwe, że Mojżesz skopiował te rzeczy i po prostu zapomniał umieścić w małym przypisie epos Gilgamesza i Enumę Elisz? Czy są tam podobieństwa? Tak, są.

L. Analiza Gilgamesza i Enumy Elisz [30:50-31:35]

Ktoś tutaj przeprowadził jakieś starożytne badania na Bliskim Wschodzie i mówi: „Hildebrandt, oszukałeś ich, ponieważ nie powiedziałaś im prawdziwej prawdy. Wybrałaś podobne treści i odrzuciłaś wszystkie niepodobne. Wiesz, jak bogowie stworzyli starożytny świat? Bogowie w zasadzie prowadzili wojnę i wzięli jednego z bogów, przecięli ją na pół i stworzyli ziemię z jednej części ciała, a drugą część, niebo. Czy to trochę różni się od Biblii? Tak. Mówię tylko, że trochę wydołem to w jednym kierunku. Te historie są bardzo różne, kiedy je czytasz. Enuma _ Elisz próbuje wypromować Marduka, boga Babilonu. Czy jednak istnieją podobieństwa? Tak.

M. Wyjaśnienie podobieństw i opowiadanie ustne [31:36-41:43]

Czy to mnie dziwi? A odpowiedź brzmi: nie. Nie rozmawialiśmy o tym i jest to naprawdę ważne. Nie zamierzam tego rozwijać — wykonam w tym okropną robotę. Musisz wziąć udział w kursie Borgmana lub kogoś, kto rozwinie to bardziej dogłębnie. Pierwotnie, kiedy ludzie byli naprawdę, naprawdę starzy, zanim Mojżesz w 2000 rpn napisał dużo poezji, czy wiele legend zostało przekazanych ustnie? Czy przekaz ustny różni się od pisemnego? Noe wysiada z łodzi. Sem, Cham i Jafet wysiadają z łodzi; to jego dzieci. Byli na łodzi z Noem. Czy myślisz, że Sem, Cham i Jafet kiedykolwiek powiedzieli swoim dzieciom o dziadku Noe i o tym, co stało się z tymi wszystkimi zwierzętami? Tak. Więc Sem, Cham i Jafet opowiadają swoim dzieciom. A tak przy okazji, czy ich dzieci mogłyby pójść i porozmawiać z dziadkiem Noah i powiedzieć: „Hej, dziadku Noah, tata to powiedział. Czy to naprawdę tak się stało? Czy dziadek Noah byłby w stanie je wyprostować? Okay, czy kiedykolwiek twój dziadek cię wyprostował? Zresztą, co by się stało? Czy po trzech lub czterech pokoleniach historia prawdopodobnie migrowałaby? Czy byłyby różnice w fabule? Co jest jedną z pięknych rzeczy i jednym z problemów z tradycją ustną. Kiedy rzeczy ustne spadają, czy zmienia się to z pokolenia na pokolenie? Pozwól, że

będę bardziej konkretny. Mój syn wraca z Afganistanu. Opowiada ustne historie. Po prostu nie miał czasu, aby je spisać, ponieważ strzelano do niego każdego dnia, kiedy wychodził. Więc nie poświęcił czasu na zapisanie tego. Są to więc tradycje ustne. Teraz im to mówi (ma brata Zacha i kilka sióstr). Siedzimy wokół stołu, a on jest wspaniałym gawędziarzem. Więc opowiada historię i nagle wszyscy się śmieją. Dzieci wychodzą. Elliot zwraca się teraz do staruszka (mnie) i jego wspaniałej matki z pytaniem: czy on opowiada nam tę samą historię, tylko że opowiada ją po raz drugi, a jego rodzice są prawie we łzach. Pytanie: czy to była ta sama historia? Tak, to była ta sama historia. Pytanie: czy pominął jakieś szczegóły? Tak, zrobił. Kiedy dzieciaki odeszły... zrzucił na nas kilka rzeczy, które mnie totalnie zszokowały. Pytanie: czy to była ta sama historia? Tak, to była ta sama historia przeznaczona dla innej publiczności.

Czy możesz opowiedzieć inną historię — wiesz, kto jest w tym świetny? Tu doktor Graeme Bird. Czy kiedykolwiek słyszałeś, jak gra na pianinie? Musisz go wziąć, kiedy wejdiesz na jego kurs, i powiedzieć: „Hej, Hildebrandt mówi, że musisz grać na pianinie na tych zajęciach”. On gra jazz. Więc zagra tę samą piosenkę, ale czy kiedykolwiek zagra tę samą piosenkę dokładnie w ten sam sposób? Nie. Robi jazz. Więc w zależności od tego, kim jesteś, czy opowiadasz historię inaczej komuś, kto ma od dwunastu do czternastu lat, niż komuś, kto ma od pięćdziesięciu czterech do sześćdziesięciu lat? Czy opowiadasz historię inaczej? Kiedy Dr Bird gra na pianinie, gra w jeden sposób, a potem gra dokładnie tę samą piosenkę i można usłyszeć, że to ta sama piosenka, ale czy jest inna? To jest jazz. Więc, co mówię, czy w tradycji ustnej ludzie bawią się opowieścią? Innymi słowy, nigdy nie opowiadasz historii dokładnie w ten sam sposób. Noe opowiada to swoim dzieciom — cóż, Noe nie opowiadał tego swoim dzieciom, jego dzieci tam były; ale jego dzieci przekazują tę historię dalej. Czy spodziewałbyś się wtedy, że historia zejdzie w różnych formach? Myślę, że epos o Gilgameszu przypomina potop Noego. Tylko że to zostało przekazane ustnie, więc to, co macie tutaj z Mojżeszem, to Bóg zstępuje i mówi: „Mojżesz. Pozwól, że opowiem ci, co się naprawdę wydarzyło”. Teraz macie to od Boga, który przychodzi i mówi: „Hej, to się naprawdę wydarzyło”. Nawiasem mówiąc, czy inni ludzie,

którzy przekazali tę historię, mieli rąbek tej historii? Tak zrobili. Ale oni, jak mam to powiedzieć, więc Bóg mówi Mojżeszowi, co się stało.

Dlatego nie dziwię się, że w innych kulturach pobrzmiewają echa opowieści o potopie. Nie jestem zaskoczony. Bóg ich wylał. Spodziewałbym się, że inne kultury będą to pamiętać i przekazywać dalej. Domyślam się, że nie znali Jehowy i co ich motywowało, więc wymyślili, co się dzieje? Czy to Baal, wiecie, zalał Aszerę, o co tu chodzi? Bogowie walczyli czy co? Czy to ma dla ciebie sens? Spodziewałbym się, że niektóre historie będą podobne, a potem Bóg daje Mojżeszowi objawienie od Boga. W ten sposób wyjaśniamy Księgę Rodzaju, w ten sposób wyjaśniamy podobieństwa i w ten sposób wyjaśniamy różnice.

Swoją drogą, czy tradycja ustna jest piękna? Tak. W niektórych kulturach zapamiętują - kiedy wracasz do Homera, Iliady i Odysei. Niektórzy Chorwaci znają na pamięć 1200 wersów poezji i ją wykonują. Za każdym razem, gdy to wystawiają – niektórzy z was grają w teatrze. Kiedy grasz w teatrze, czy kiedykolwiek grałeś w teatrze jedną noc, dwie noce lub trzy noce? Pytanie brzmi: każdej nocy inaczej? Tak. To ta sama sztuka, ale każdego wieczoru jest inna. W każdym ustnym opowiadaniu będzie coś nieco innego.

Miałeś pytanie. [uczeń: Tak. Więc jest powódź i wszystko zostało zniszczone, więc czy od tego momentu wszystkie historie będą takie same?] Tak. Racja, więc kiedy Noah opowiada historię swoim dzieciom, one to widzą. Historia jest taka sama. Teraz przychodzą jego dzieci i chcą powiedzieć, że prawdopodobnie wróciły do dziadka. Więc historia jest prawdopodobnie całkiem bliska. Teraz mieli dzieci (dziadek umiera, a rodzice umierają). Teraz nie ma nikogo, kto mógłby sprawdzić historię. To tak, jakbym powiedział komuś tutaj, żeby coś powiedział, a ty przekazałbyś to ustnie, zanim przejdzie przez klasę, byłoby to zupełnie inne niż to, co powiedziałem pierwotnie. Więc wiesz, co mówię? Doustnie historie się zmieniają. Nawiasem mówiąc, to, co ci mówię, jest faktem. Wiemy to. Możemy porównać w innych kulturach, kulturach chorwackich, rzeczy ustne zostały sprawdzone i powinieneś to po prostu wiedzieć. Gdybym coś tutaj zaczął i powiedział im

trzy zdania, a każdy musiałby powtórzyć te zdania, zanim do ciebie dotarło, czy byłoby to takie samo, czy inne? Byłoby inaczej.

[Student: pytam, ile dokładnie czasu dzieli Noego od Mojżesza?] Mówimy o tysiącach lat. To znaczy, Jerycho, Jozue pasuje do bitwy o Jerycho, w Jerychu jest tam ogromna wieża. Pochodzi z 8000 pne. Oznacza to, że Noe musiał przyjść wcześniej, więc macie 8000 pne do 1400 pne Mojżesza. Więc macie tam co najmniej 7000 lat. Historie mogą się bardzo zmienić w ciągu 7000 lat. Epos o Gilgameszu, powiedzmy, jest 2000 pne? Mamy więc co najmniej 5-7 000 lat, które trzeba opowiedzieć. Domyślam się, że trwało to znacznie dłużej. Ale mogę udowodnić - nie możesz mieć tego krótszego niż to, ponieważ musisz uwzględnić tam wieże, miasto Damaszek, są różne miejsca, które znamy. Więc wiesz, co mówię; musisz mi dać przynajmniej tysiące lat.

[Student: mniej więcej ile lat według ciebie oszacowałbyś między Noem a Mojżeszem?] Nie, nie mogę tego zrobić. Powiem tylko, że teoretycznie nie mogę tego zrobić. Pozwól, że cię o czymś uprzedzę, dobrze. Znasz te genealogie z Księgi Rodzaju, rozdziały piąty i jedenasty, czytałeś je? Nie, nie dodawaj ich. Genealogie mają w sobie dziury. Kiedy mówi tak i tak, to ojciec – dobrze, pozwólcie, że zrobię tylko Mateusza, rozdział pierwszy. Jezus Chrystus, syn Dawida, syn Abrahama. Przepraszam? Jezus Chrystus, syn Dawida (Mt 1,1). „Jezus Chrystus, syn Dawida”. Cóż, wiecie, co to jest David? Daj mi randkę. Jezus Chrystus, syn Dawida – to jest tysiąc lat. Jezus Chrystus, syn Dawida, syn Abrahama. Abraham co? [studenci: 2000 lat.] Więc wiecie o tym! Pytanie: czy Jezus Chrystus był synem Dawida? Widzicie, on powiedział: „nie”. Powiedziałem tak." Wiesz, co oznacza „syn”? „Syn” oznacza „potomek”. „Syn” niekoniecznie oznacza bezpośredniego potomka. „Ojciec” może oznaczać, no cóż, nawet tak mówicie do dziś, „nasz ojciec Abraham”. Cóż, on tak naprawdę nie jest twoim ojcem, prawda? Ale widzisz też, o co mi chodzi? Czy widzisz, co mówię? Wróć do tych genealogii w Księdze Rodzaju w rozdziale piątym i jedenastym, gwarantuję ci, że są tam dziury, a ci faceci i tak żyją 900 lat, a ty masz ogromne luki. Nie możesz ich tak po prostu dodać. To niemożliwe. Są dziury, więc nie mogę oszacować. Wszystko, co wiem, to to, że Mojżesz ma około 1400-1200 lat,

a powiem wam, że Noe musi być przed 8000, ponieważ mamy tę wieżę w Jerychu. A więc tyle, prawie 6500 lat. Prawie 6500 lat i ile pokoleń? Nie wiem. Nawiasem mówiąc, to nie tylko Wieża Jerycha, będziesz musiał ją odepchnąć dalej. Dobre pytania, po prostu nie znam odpowiedzi.

N. Edukacja Mojżesza [41:44-43:45]

Jako Mojżesz znał literaturę, taką jak epos Gilgamesz i Enuma Elisz ? Cóż, mówisz, że Mojżesz został wychowany na pustyni, goniąc owce. Mojżesz nie znał tej literatury, ponieważ był Żydem. I tak nie mógł przeczytać całej tej literatury, ponieważ był Hebrajczykiem. Pytanie: czy Mojżesz był ignorantem? Właściwie, gdzie kształcił się Mojżesz? Na pustyni z owcami? [uczeń: Egipt]. Egipt. Był wychowywany jako syn córki faraona. Czy zostałby wyszkolony w mądrości Egiptu? Czy Egipcjanie byli niezwykle wykształconą i błyskotliwą kulturą? Mówimy o starym Egipcjanie sięgającym wstecz do Ptahotep , który sięga 2800 pne. To co najmniej 1400 lat przed Mojżeszem. Czy 1400 lat przed Mojżeszem istniała literatura mądrościowa? Tak, był cały, Stary Egipt, był Środkowy Egipt. Tak więc przed Mojżeszem istniała ogromna tradycja literacka. Czy Mojżesz wiedział o legendach Mezopotamii? Czy istniał handel między Egiptem a Mezopotamią? To są dwa wielkie koty, tak nazywają żyzny półksiężyc. Cały czas odbywał się tam handel. Domyślam się więc, że Mojżesz znał niektóre z tych historii i mógł je dostosować, zaadaptować, a Bóg posłużył się Mojżeszem, aby je wyprostować. Czy Mojżesz mógł pożyczyć część Księgi Rodzaju z tych źródeł, z tych legend? A odpowiedź brzmi: tak, mógł. Czy wszystko, co mówią poganie, jest złe? Czy poganie czasami mówią coś, co jest słuszne? A jeśli oni mają rację, wtedy Bóg może włączyć to do Biblii. Czy są poganie, którzy mówią w Biblii i mówią prawdę w Biblii? Pozwól, że ja to zrobię. Czy są w ogóle osły, które mówią w Biblii i mówią prawdę? Tak. Osioł mówi prawdę w Księdze Liczb 22.

O. _ Toledoth Struktura Księgi Rodzaju [43:46-44:42]

To jest struktura *toledot* z Księgi Rodzaju. Myślę, że to interesujące, ale interesujące z literackiego punktu widzenia. *Toledot* znaczy (jak sądzę, jest

przetłumaczone w Wersji Króla Jakuba) „to są pokolenia”. Myślę, że twój NIV - jeśli masz swoje Biblię, możesz chcieć je otworzyć, ponieważ jest to dość interesujące, aby przyjrzeć się, jak robią to twoje Biblię. W Księdze Rodzaju 2:4 masz jeden z tych *toledotów* : „to jest opis”. „Oto opowieść o niebiosach i ziemi oraz o dniu ich stworzenia”. „To jest opis” i okazuje się, że w Księdze Rodzaju jest dziesięć *toledotów* . Tak więc Księga Rodzaju jest podzielona na dziesięć części opartych na wyrażeniu „to jest opis”. Czy tak Mojżesz łamie swoją własną księgę? W ten sposób Mojżesz, pisząc swoją księgę, dzieli ją. To jest jego coś w rodzaju dzielnika akapitów.

P. Podziały na rozdziały w Biblii dodane ok. 1200 ne [44:43-48:13]

Nawiasem mówiąc, gdybyś poszedł do Mojżesza i powiedział: „Mojżeszu, ile rozdziałów w Księdze Rodzaju?” Jesteście mądrzejsi od Mojżesza. Gdybyś poszedł do Mojżesza i powiedział: „Mojżeszu, ile rozdziałów w Księdze Rodzaju? Czy Mojżesz zna odpowiedź na to pytanie? Nie, nie zrobiłby tego. Kiedy pisał Księgę Rodzaju, nie było rozdziałów. Nie pisał rozdziałami. Twoja Biblia zawiera rozdziały. Czy zdajesz sobie sprawę, że te rozdziały zostały dodane około 1200 rne? A tak przy okazji, znowu stoję tutaj. Mówię ci prawdę. Był biskup – doktor MacRae był gościem, u którego studiowałem, krążyły plotki, że znał tego biskupa. Ale w 1200 AD MacRae zawsze powtarzał, że jedzie na koniu, i czasami pojawiały się podziały na rozdziały, a czasami były tam na dole, a czasami on to dobrze ujął. Czy niektóre podziały na rozdziały są w niewłaściwym miejscu? Pozwól, że pokażę ci przykład z twojej Biblii z pierwszego i drugiego rozdziału Księgi Rodzaju. Spójrz na to, przegapił podział na rozdziały. Nawiasem mówiąc, czy to oznacza, że Biblia popełniła błąd, czy też biskup w 1200 r. umieścił podział na rozdziały w niewłaściwym miejscu? A teraz pozwól, że ci to udowodnię. Idźcie i spójrzcie na swoje własne Biblię, spójrzcie na drugi rozdział Księgi Rodzaju. Rozdział pierwszy to co? Siedem dni stworzenia. Ale problem polega na tym, czy w pierwszym rozdziale Księgi Rodzaju jest siedem dni stworzenia? Gdzie jest siódmy dzień? Czy siódmy dzień jest w pierwszym rozdziale? Nie. Siódmy dzień, jak jest napisane: „I w ten sposób niebo i ziemia zostały ukończone, a siódmego dnia Bóg zakończył dzieło, które wykonywał. Odpoczął

więc od siódmego dnia po całej swojej pracy”. To w rozdziale drugim. Siódmy dzień jest w rozdziale drugim. Czy należy połączyć siedem dni stworzenia? Tak. Nawiasem mówiąc, spójrz na werset 4. Czy teraz twoja Biblia NIV , twoja Biblia NRSV , ESV dzieli się między 2:3 a 2:4? Czy jest tam miejsce? Niektórzy z was kręcą głowami, że nie. Czy wiele z waszych Biblii ma tam miejsce? Tam powinno być miejsce. W tym miejscu należy umieścić podział na rozdziały ze względu na zwrot „to jest opis nieba i ziemi”. Ta struktura *toledot* jest tym, czego używa Mojżesz, aby podzielić narrację na swoje dziesięć części. Tak dzieli je Mojżesz. Więc powinien być tam mały podział.

Przy okazji, czy niektórzy z was mają te mini-Biblie, w których umieszczają tekst na tekście? Więc nie robią białej przestrzeni, ponieważ starają się, aby była naprawdę mała? Więc niektórzy z nich mogli to zgnieść, nie dlatego, że nie wiedzieli, że podział jest w 2:4, ale tylko dlatego, że próbują zaoszczędzić miejsce.

Więc przejdź od 2:4 do 5:1. Tutaj zobaczysz podział na rozdziały w rozdziale piątym. Jak to się zaczyna? „To jest spisana relacja o linii Adama”. Więc teraz macie genealogię Adama, który przyszedł później. Przejdź do 6: 9, możesz zobaczyć w moim NIV , że to oświadczenie samo się odkłada. „To jest relacja Noego”. Więc po 6:9 masz opowieść o Noem i jego dzieciach. Potem przejdiesz do 10:1 i zobaczysz to samo itd. itd. „To jest opis Sema, Chama i Jafeta”, a potem przechodzi do genealogii Sema, Chama i Jafeta . A więc „to jest opis”, tak skonstruowana jest Księga Rodzaju przy użyciu tego wyrażenia. Mojżesz dodaje to dziesięć razy i w ten sposób konstruuje swoją księgę.

P. Struktura tabliczki Księgi Rodzaju [48:14-52:35]

Czy zauważyliście, że czytając Księgę Rodzaju, dostajecie trochę historii, a potem otrzymujecie genealogię? Czytasz historię, a potem trafiasz do genealogii. Co robisz? Pomijasz genealogię. Uderzasz w historię, a potem pomijasz genealogię. Czy tak czytamy jako Amerykanie? Czy oni bardziej interesowali się genealogiami niż my? Czy więc wasze babcie i dziadkowie zajmują się genealogią? - czyli historią i genealogią, historią i genealogią. Zobacz, jak oscyluje w tekście, tam iz powrotem między historią a genealogią. Okazuje się, że ktoś opracował teorię opartą na tym fakcie na podstawie wykopanych

przez siebie tabliczek.

Po pierwsze, o czym ludzie wtedy pisali? W szczególności pisali na tabliczkach błotnych w Mezopotamii - glinianych tabliczkach. Dlatego wzięli pióro lub rysik i wbili je w błoto, a błoto wysycha. Wtedy możesz to przeczytać - tabliczki błotne. Czy cieszymy się, że używali błotnych tabletek? Jaki jest problem z papierem? Daj mi papier sprzed 500 lat. Co jest nie tak z papierem? Papier już nie istnieje. Co się dzieje, gdy papier jest wilgotny? To idzie do niczego; idzie w pył. Z powrotem w proch, z prochu powstałem w proch, powrócę. O co chodzi z tabletami? Wkładasz tablice do tych pudeł, a potem palisz świątynię nad tablicami. Spalasz to do cna. Co to robi z tabletkami? To ich odpala! Co to czyni te tabletki? Teraz twarde jak skała. Pytanie: czy trwają wiecznie? Wykopujemy je 3000 lat później i wykopujemy tabliczkę. Czy potrafimy je przeczytać? Tak, wszyscy powinniście wziąć Acadian i Ugaritic i możecie czytać tabliczki. Nie, poważnie, niektórzy ludzie studiują na University of Pennsylvania. Zamykają ich tam w piwnicy na połowę życia, a po spędzeniu tam połowy życia dają im doktorat. Ale i tak te tabletki są wypalane. Wiecie, jakie to dla nas ważne, że pisali na błocie? Mamy teraz te tablice i możemy je odczytać po 3000 latach.

Jaki jest problem z papirusem i całym papierem? Jedynym miejscem, w którym zrobi to papier, jak papirus i tego rodzaju materiał (napisali też na skórach zwierząt), jedynym miejscem, w którym to robi, jest Egipt. Dlaczego przetrwało w Egipcie? Ponieważ Egipt jest bardzo, bardzo bardzo suchy. W powietrzu nie ma wilgoci. To jest Sahara i wiesz, Libijczycy do nich strzelają, więc jest jeszcze bardziej sucho. Mówię tylko, że jest tak sucho, że Egipt jest jedynym miejscem, w którym papirus naprawdę przetrwał. Czy Egipcjanie pisali na skałach i rzeźbili na skałach? To też jest dobre dla nas, bo kamienie są bardzo trwałe. Bóg zrobił też coś palcem na skałach. Ale tak czy inaczej, tablice są zbudowane w ten sposób, z tą oscylacją historii/genealogii tam i z powrotem. Odbija się to w Biblii – ta historia, genealogia, historia, genealogiczna oscylacja.

Co ten facet zauważył na niektórych tabliczkach, które czytał, że struktura tabliczki była z przodu tabliczki, a ty masz tylną część tabliczki. A na przodzie tabliczki zauważył

tytuł, historię, kolofon (była to notatka skryby mówiąca, że ta tabliczka jest moja), z genealogią na odwrocie. Więc genealogia jest na odwrocie i podsumowanie. Jeśli chodzi o naszą Biblię, powinna istnieć oscylacja między historią a genealogią, historią a genealogią; przód tabletu, tył tabletu, przód tabletu, tył tabletu. Dlatego mówi: czy styl Mojżesza pasuje do ówczesnego stylu pisania? Spodziewałbyś się tego? To może wyjaśniać, dlaczego w Księdze Rodzaju występuje ta wymiana historii i genealogii.

Swoją drogą, czy my to wiemy? Nie, to jest przypuszczenie jakiegoś uczonego. Czy jest sens? Dla mnie to ma sens, ale nie twierdzę, że to jest fakt. Mówię, że to przypuszczenia tego faceta, których nie jesteśmy pewni, ale wydaje się to mieć sens. Tak. [uczeń: co to jest kolofon?] Kolofon to notatka skryby, wiecie, powiedzcie: „Jestem Shafan , główny skryba, a to jest moja tablica” lub coś w tym rodzaju. Albo „to było napisane dla Zimrilina , on był królem i nie pobił mnie, więc napisałem tę tabliczkę dla niego” czy coś w tym rodzaju. Wiesz, coś w rodzaju małej notatki skryby. Czy Mojżesz użył tej struktury, pisząc Księgę Rodzaju?

R. Hebrajski jako dialekt kananejski [52:36-53:41]

Czy Mojżesz korzystał z literackich wzorców ze swoich czasów? Czy Mojżesz używał języka swoich czasów? Mojżesz pisał prawdopodobnie po hebrajsku, prawda? Co to jest język hebrajski? Pozwól, że będę z tobą szczery i szczery w tej sprawie. Czy język hebrajski jest dialektem kananejskim? Język hebrajski to po prostu dialekt kananejski. Skąd Żydzi wzięli język hebrajski? Przyjęli język hebrajski, kiedy Abraham przeniósł się do ziemi Kanaan. Podnieśli to tam; był to dialekt kananejski. Został opracowany około 1800 roku pne. Abraham przejął go z dialektów kananejskich, a następnie zasadniczo został przekazany i stał się językiem hebrajskim, ale pierwotnie był to dialekt kananejski. Czy Abraham miał mezopotamski język, kiedy przybył ze swojego domu w Mezopotamii? Tak. Dociera do Kanaanu i przyjmuje dialekt kananejski, który stał się znany jako hebrajski i sprowadza się do Mojżesza.

S. Bóg komunikujący się w języku ludu [53:42-56:03]

Czy Mojżesz pisał w języku ludu? Tak. Czy pisałby w stylu ludowym? A propos,

czy istnieją pewne style pisania, które zmieniają się z biegiem czasu? Gdybyś napisał list i e-mail, czy istniałyby dwa różne style pisania listu i e-maila? Kiedy piszesz na Facebooku, różni się to od pisania e-maila? Jeśli prowadzisz Twittera, czy różni się to od pisania e-maili? Czy mamy dziś różne style? Tak. Czy Mojżesz miał różne style literackie, którymi się posługuje? Tak. I pokażę wam, że Księga Powtórzonego Prawa jest prawie w dokładnej formie / kształcie hetyckiego traktatu. Treść inna, ale forma podobna. Czy tego byśmy oczekiwali? Mojżesz posługuje się językiem tamtych czasów, posługuje się także ówczesnymi formami literackimi. A więc styl, przyjrzymy się temu.

Jeśli Mojżesz używał stylu pisania swoich czasów, to możliwe, że użył treści, które posiadali niektórzy ludzie tamtych czasów. Innymi słowy, na przykład, czy ludzie w czasach Mojżesza uważali, że ziemia jest okrągła czy płaska? Czy utrzymywaliby, że ziemia jest płaska? [uczeń: ponieważ wygląda na płaski.] Tak, ponieważ wychodzisz tutaj i widzisz kwadrat, wiesz, jest całkiem płaski. Rozglądasz się wokół, a ziemia wydaje się całkiem płaska. Ludzie w tamtych czasach uważaliby, że Ziemia jest płaska. Nawiasem mówiąc, czy to w ogóle możliwe, że Biblia może odnosić się do czegoś takiego? Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o „czterech krańcach ziemi”? Jest o tym mowa w Biblii, Izajasza 11:12. „Cztery strony ziemi” oznaczają, że ziemia jest płaska, prawda? Teraz, kiedy mówisz cztery rogi ziemi, czy to oznacza, że jest to płaska ziemia? Nawiasem mówiąc, niektórzy chrześcijanie myśleli, że jest płaski z powodu tego fragmentu Izajasza. Czy ktoś wie, co miał na myśli Izajasz? Czy ktoś tu i teraz mówi o czterech krańcach ziemi? Jeśli powiedziałeś dzisiaj cztery strony świata, czy to znaczy, że myślisz, że ziemia jest płaska? [uczeń: Nie.] To tylko literacki sposób określania krańców ziemi (północ, południe, wschód i zachód). Nie twierdzisz, że ziemia jest płaska. Biblia się nie myli, po prostu ludzie źle ją zrozumieli.

Pochodzenie rodzinne T. Moseśa [56:04-58:29]

Skąd Mojżesz wziął język, który napisał? Kiedy próbuję zasugerować, że Abraham i jego potomek Jakub nauczyli się języka Kanaanu, kiedy byli w ziemi Kanaan, i że został on przekazany Mojżeszowi; Czyż Mojżesz nie był szkolony pod okiem własnych

rodziców? Był szkolony przez córkę faraona w mądrości Egiptu, ale czy najpierw szkolili go jego rodzice? Czy pamiętasz, jak włożono go do kosza, a potem wrzucono do Nilu? Kiedy córka faraona wzięła go na ręce, powiedziała: „To jest dziecko Hebrajczyków”. (Myślę, że prawdopodobnie był obrzezany), więc go podniosła. Potem pojawia się Miriam, starsza siostra Mojżesza i mówi: „Hej, jestem Żydówką”. Więc ona oddaje Mojżesza jego własnej siostrze – starszej siostrze, on jest młodszym bratem. Coś w tym jest nie tak, ok. Czy twoja starsza siostra kiedykolwiek tobą rządziła? W każdym razie, więc starsza siostra zabiera Mojżesza z powrotem do jego własnych rodziców. Rodzice Mojżesza wychowują go lub, jak powiedziałyby moja żona, „wychowali go”. Więc jest wychowywany do wieku prawdopodobnie dwunastego lub trzynastego roku życia. Kiedy dorasta, udaje się do córki faraona. Tam zostaje wyszkolony we wszelkiej mądrości Egiptu. Czy wiedziałby, jak płynnie mówić po hebrajsku? Jeśli dorastasz w rodzinie do 12 roku życia, czy znasz język prawie do końca życia? Mój zięć poślubił moją córkę z Tajwanu. Wychowywał się na Tajwanie do dwunastego roku życia. Jeśli chodzi o angielski, czy potrafi płynnie mówić po angielsku? Nadal mówi „owce” i „jelenie”. Nie jelenie, ale „jelenie”. Stawia „s” na końcu wszystkiego, aby utworzyć liczbę mnogą. Wyśmiewam go, bo tak robi. Właściwie to on mnie polizał. Zdał SAT, SAT był po angielsku. Stracił pięć punktów na SAT. Czy facet jest dość bystry? Okay, poszedłem na Harvard, poszedłem do MIT, facet jest bardzo bystry. Ale wciąż mówi „owce” i wciąż mówi „jelenie”, więc mamy go za to. Ale pytanie: czy facet nadal zna mandaryński? Wychowywał się do dwunastego roku życia na Tajwanie. Czy nadal mówi płynnie po mandaryńsku? Tak. Mówię więc, że Mojżesz znał hebrajski w dzieciństwie.

U. Poganie mówiący prawdę i Bożą zgodę [58:30-59:26]

Czy nie-Żydzi, nie-prorocy, poganie mogą mówić pewne rzeczy, które są prawdziwe? Tak. Jeśli Mojżesz zapisuje, co mówią ci poganie, to nadal jest to coś prawdziwego. To jest w Biblii, więc to jest nadal prawdą. Więc bądź ostrożny z niektórymi z tych rzeczy. Czy Bóg dostosował swoją prawdę, by wyrazić ją w sposób harmonizujący z tym, jak starożytni ludzie zapatrywali się na rzeczy? Dostosował się do języka. Tak więc

Bóg mówi po hebrajsku i używa form literackich obowiązujących w danym czasie. Ile on sobie pomieścił? Czy Bóg zstąpił i powiedział do Mojżesza: „Mojżeszu, wy myślicie, że ziemia jest płaska, ziemia nie jest płaska, jest okrągła”? Czy Bóg kiedykolwiek zstąpił i wyprostował ich? Nie, nie o to chodziło. Bóg zstępował, aby powiedzieć im o ich duszach i o odkupieniu, a nie o faktach naukowych. Więc musisz zrobić sobie małą przerwę z tymi rzeczami.

V. Cele Księgi Rodzaju 1 i hermeneutyki [59:27-60:39]

Dlaczego więc Mojżesz uwzględnił stworzenie? Dlaczego Mojżesz zaczął „na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Czy Mojżesz napisał Księgę Rodzaju 1 i 2, aby walczyć z teorią ewolucji? Czy Mojżesz miał pojęcie o teorii ewolucji? Nie. To w XIX i XX wieku? Tak więc Mojżesz nie pisał przeciwko teorii ewolucji. Mojżesz nie miał pojęcia, ani nikt z ludzi, do których się zwracał, nie wiedział o tym. Teraz pracuję nad „hermeneutyką”. Hermeneutyka, czy ktoś zna się na „hermeneutyce”? Hermeneutyka to nauka o tym, jak interpretujesz Biblię. Jak interpretujesz Biblię? Różni ludzie różnie interpretują Biblię. Hermeneutyka to sposób interpretacji. Zauważ, co tu naciskam. Walka z teorią ewolucji - czy to nasz problem w walce z teorią ewolucji w naszych czasach? Czy Mojżesz o tym wiedział? Próbuję przywrócić cię do pierwotnej intencji pierwotnego autora. Innymi słowy, Biblia jest dla mnie koniecznie ja Ja Ja ja . Żyjemy w narcystycznej kulturze, która mówi „ja ja ja ” cały czas.

W. Pierwotny zamiar pierwotnego autora [60:40-61:49]

To, co próbuję zrobić, to wyciągnąć was z siebie i spojrzeć wstecz na to, jak Mojżesz, jako pisarz, jak pierwotnie to zamierzał. Co pierwotnie zamierzał Mojżesz? Jaki był pierwotny zamiar Mojżesza? Więc to jest moja hermeneutyka, aby spróbować wrócić do pierwotnej intencji oryginalnych pisarzy. Czy Mojżesz prawdopodobnie napisał to jako polemikę z politeizmem? Czy ludzie w tamtych czasach byli politeistami? Wielu bogów robi różne rzeczy. Więc to możliwe, czy to pasuje do intencji Mojżesza o wiele lepiej niż ewolucja? Tak, ponieważ walczyli z politeizmem. Więc to możliwe. Zaczyna: „Nie, nie, to nie Baal i Aszera poszli na wojnę, a Baal ją poćwiartował. Był jeden Bóg i stworzył

wszystko, i jak to zrobił? On przemówił i rzeczy powstały”. Więc Mojżesz prawdopodobnie działa przeciwko politeizmowi. Myślę, że właśnie o to chodzi Mojżeszowi w Księdze Rodzaju. Mojżesz zasadniczo mówi, że Księga Rodzaju 1 jest doksologią. To na chwałę i uwielbienie Boga. Mówi nam coś o Bogu, Jego majestacie, wielkości i dobroci Boga w stworzeniu. Wielkość i dobroć Boga w opisie stworzenia jest tym, co jest ukazane.

X. Intertekstualny pogląd na stworzenie: Psalm 136 [61:49-62:41]

Skąd mam wiedzieć, że jest to część celu? Spoglądam na Psalm 136 i Psalmi pokazują nam, jak można wykorzystać relację z Księgi Rodzaju. Otóż, zamierzam umieścić to tutaj i po prostu zobaczyć ten piękny psalm. O czym mówi ten psalm? Psalm 136.

Temu, który sam czyni wielkie cuda,

bo jego lojalna miłość trwa na wieki.

Kto swoim rozumem stworzył niebios?

bo lojalna miłość trwa na wieki.

Który rozpostarłeś ziemię nad wodami,

bo jego lojalna miłość trwa na wieki.

Kto stworzył wielkie światła,

bo jego lojalna miłość trwa na wieki.

Słońce, aby rządziło dniem,

bo jego lojalna miłość trwa na wieki.

Jaki jest sens tego psalmu? Patrzy na stworzenie i do jakiego wniosku dochodzi? Bardzo trudno uchwycić główny punkt. Co konkluduje? „Jego lojalna miłość trwa na wieki”.

Y. Integracja wiary i uczenia się [62:42-65:19]

Innymi słowy, czy możesz spojrzeć na stworzenie i dowiedzieć się czegoś o Bogu? Niektórzy z was wybierają się do nauki, a niektórzy z was, dziewczęta, do nauki. Czy powinieneś móc zajrzeć do nauki i czy powinna ona prowadzić cię do wielbienia Boga? Czy studiowanie fizyki powinno prowadzić cię do wielbienia Boga? Czy studiowanie

biologii powinno prowadzić cię do wielbienia Boga? Czy chemia powinna prowadzić cię do wielbienia Boga? Czy fizyka to tylko $f=ma$? Lub $v=ir$? Można powiedzieć, że znam się na fizyce czy czymkolwiek, $v=ir$. Dobra, czy to naprawdę jest istotą tego? A może widzisz poza formułami do czego? Mówisz o galaktykach, mówisz o tym, co stworzył Bóg. Możesz zobaczyć dzieło Boga. Mówię więc o naukach ścisłych. Tak, naucz się swoich formuł; ale wyjdź poza formuły, aby zobaczyć piękno Boga w stworzeniu w fizyce, chemii, biologii, gdziekolwiek.

Oto inne podejście. Ci faceci są w niebie w Księdze Objawienia [Obj. 4:11]. I zgadnij, co robią w niebie? To właśnie będziemy robić w niebie. „Godzien jesteś, nasz Panie i Boże, otrzymać” - co otrzymać? „Chwała, cześć i moc”. Dlaczego Bóg jest godzien przyjęcia chwały, czci i mocy? „Bo Ty stworzyłeś wszystkie rzeczy i z Twojej woli wszystko zostało stworzone i istnieje.” Ten piękny werset odzwierciedla więc to, co dzieje się w niebie.

Czy tworzenie zawsze oznacza tworzenie z niczego? Istnieje łaciński termin (i chcę, żebyś to wiedział), łaciński termin „stworzyć z niczego” oznacza tworzenie *ex nihilo*. *Ex* - czy ktoś jeszcze uczy się łaciny? *Ex*, oznacza „poza”, *nihilo*, oznacza „nic”. Czy Bóg stwarza z niczego? Czy Bóg może stworzyć z niczego? Bóg przemówił i stało się. Więc Bóg stwarza – „na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”. Tworzy z niczego, *ex nihilo*. Czy Bóg zawsze stwarza *ex nihilo*? Psalm 33:6 to piękny werset. „Słowem Pana powstały niebiosa, zastępy gwiazd tchnieniem ust jego”. Bóg przemówił i powstały wszechświaty. Czy jednak Bóg zawsze tak postępował? Nie. Bóg wydobył człowieka z prochu. On ukształtował człowieka, stworzył człowieka z prochu. Czy stworzył człowieka z niczego? Niektóre kobiety powiedziałyby „tak”. Czy Bóg stworzył człowieka z niczego? Nie, ulepił go z prochu.

Z. Imiona Adama i Ewy [65:20-68:54]

A tak przy okazji, ponieważ nie znacie hebrajskiego, przegapiliście kilka pięknych gier słów w Księdze Rodzaju. Bóg bierze proch ziemi i tworzy co? Jak Bóg nazywa istotę, którą kształtuje z ziemi, czy nazywa ją imieniem? Nazywa go „Adamem”. Nazywa go

Adamem. Co oznacza „*adama*”? Bierze kurz, kształtuje go i nazywa go „Dusty”. Nie, to nie żart, to szczerą prawdą! „Adam”, co znaczy „Adam”? *Adamah* oznacza brud, ziemię, kurz. Więc kształtuje Adama z prochu i nazywa go „Dusty”. Taka jest prawda. Imię Adama to gra słów z „Dusty”. Jest tam gra słów i to jest piękne.

Swoją drogą, jak on nazywa Ewę? Kto ma na imię Ewa? Adam nazywa Ewę. Kiedy Adam nadaje imię Ewie? Po tym, jak Adamowi powiedziano: Adamie, zgrzeszyłeś, prochem jesteś „Prochem”, w proch się obrócisz. Następny werset w Rdz 3:20 Adam zwraca się do Ewy. Do tej pory nie została nazwana na ziemi. Zwraca się do swojej żony, zaraz po tym, jak powiedziano mu, że będzie musiał się wysilić i przegra z prochem, nie wygra (znów się zakurzy. Następnie zwraca się do swojej żony i mówi: "jesteś kobietą śmierci. Złą kobietą. Niszczycielką ". Jak on ją nazywa? Odwraca się do niej i mówi *hawa* . A wy wiecie, co to jest *hawa* . Idźcie na żydowskie wesele, wyciągają - och, chłopaki, macie poniżej 21 lat, nie róbcie tego na żydowskim weselu. *Lahajim* . *Lahajim* . Znaćcie to – wszyscy widzieliście „Skrzypka na dachu”, prawda?

Nawiasem mówiąc, nie mówią ci tego w Gordon College, ale jednym z wymagań ukończenia szkoły jest obejrzenie „Skrzypka na dachu” przed ukończeniem studiów. Nawet nie żartuję, mówię poważnie. Jeśli przejdiesz przez tę scenę, aby zdobyć dyplom, doktor Wilson ma jeden z tych miękkich pistoletów pneumatycznych, jeśli przejdiesz przez tę scenę, wystrzeli cię, jeśli nie widziałeś „Skrzypka na dachu”. Więc musisz zobaczyć „Skrzypka na dachu”. Jeśli nie widzieliście „Skrzypka na dachu”, to koniecznie musicie to zobaczyć. *Lahajim* ! *Lahajim* !

Nawiasem mówiąc, jaki jest rdzeń *Lahaym* ? *Hawa* I *lahaym* to w zasadzie to samo słowo. Zwraca się do żony i mówi co? Co znaczy *lahayim* mieć na myśli? Do życia. Zwraca się do tej kobiety i nazywa ją *hawa* – jesteś „matką wszystkich żyjących”. Obróć się w proch, ale ty jesteś „matką wszystkich żyjących”. Czy ta kobieta daje mu nadzieję, że pewnego dnia głowa węża zostanie zmiażdżona? Skąd się bierze życie? Życie pochodzi od tej kobiety. Dlatego nazywa ją „żywą” — „matką wszystkich żyjących” — *Hawa* . Czy to pokazuje piękny związek między Adamem i Ewą? Nie przeklina jej po tym, jak został

przeklęty. Kocha ją i widzi nadzieję, która przez nią płynie. To przez jej nasienie nadejdzie odkupienie całej ludzkości. Ta kobieta przyniesie odkupienie całej ludzkości, a on patrzy na nią i mówi: *Hawah*. Mówisz „Ewa”, ale ja lubię *Hawah* lepsza.

AA. „Dni” z Księgi Rodzaju 1: Trzy podejścia [68:55-69:36]

Teraz zostało nam jakieś dziesięć minut, a ja chcę przełączyć się i przełączyć dyskusję tutaj na dni Księgi Rodzaju. Chcę przejść przez to dość szybko i po prostu to zrobić, ponieważ nie chcę zatrzymywać się nad tym punktem. Dni Księgi Rodzaju i opis stworzenia – siedem dni stworzenia. Kiedy powstała ziemia? Co mówi Biblia? Już wcześniej próbowałem powiedzieć, że Biblia nie mówi nam, ile lat ma ziemia. Istnieją trzy podejścia do czasów z pierwszego rozdziału Księgi Rodzaju i chcę po prostu omówić te trzy podejścia. Więc zrobimy dni Genesis.

AB. Teoria dosłownego dnia 24-godzinnego [69:37-73:36]

Po pierwsze, niektórzy ludzie utrzymują, że dni Księgi Rodzaju to dosłownie dwadzieścia cztery godziny na dobę, dwadzieścia cztery godziny od świtu do zmierzchu i wieczora, okres dwudziestu czterech godzin. Nazywa się to „teorią dosłownego dnia 24-godzinnego”. Wielu ludzi, którzy to wyznają, nazywa się „Kreacjonistami Młodej Ziemi”. Kreacjoniści Młodej Ziemi będą utrzymywać, że Ziemia ma około dwudziestu tysięcy lat, coś w tym rodzaju – dwadzieścia, trzydzieści, czterdzieści lub dziesięć tysięcy lat. Nazywa się to więc „młodą ziemią”. Ziemia ma zaledwie około dwudziestu tysięcy lat. Większość ludzi, którzy są kreacjonistami Młodej Ziemi, wyznaje rzeczywistą teorię 24-godzinnego dnia. Zasadniczo mówią, że słowo *jom*, słowo *jom* istnieje hebrajskie słowo oznaczające „dzień”, które faktycznie zostało zdefiniowane w Księdze Rodzaju 1:5, gdzie Bóg mówi w wersecie 5: „i nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność nazwał nocą”. Tak więc tę oscylację między światłem a ciemnością, która trwa dwadzieścia cztery dni, Bóg określa jako *jom* w Księdze Rodzaju 1:5. Jest dwudziestoczwierogodzinny dzień. To oscylacja światła i ciemności, która trwa dwadzieścia cztery godziny. Tak więc jest to zdefiniowane dla nas w Księdze Rodzaju 1.

Sabat — jak długo odpoczywasz w szabat? Jest to również okres dwudziestu

czterech godzin. Czy świętujesz swój szabat w sobotę? Kiedy zaczyna się żydowski szabat? Szabat zaczyna się w piątek wieczorem, gdy zachodzi słońce. W piątkowy wieczór jedzą kolację szabatową. Następnie w sobotę odpoczywają w sobotę. Kiedy więc kończy się Szabat? [uczeń: niedziela.] Nie, w sobotę wieczorem. OK, trwa od piątkowej nocy, po zachodzie słońca, do sobotniej nocy, kiedy zachodzi słońce. Co Żydzi robią w sobotę wieczorem? Impreza. Zobaczysz, że w Jerozolimie będzie dziesięć tysięcy Żydów, roi się na ulicach, kupuje różne rzeczy, je pizzę (nie zamawiaj pizzy pepperoni, tylko pizzę). Jest powód, dla którego to powiedziałem. Ktoś zamówił, kiedy byłem w sklepie, było tam chyba ze dwieście osób i ucichło. Facet zamówił pizzę pepperoni. Ale rozumiesz. Wyszliśmy stamtąd. Oczywiście byliśmy Amerykanami i wiedziałem wystarczająco dużo, żeby się stamtąd wydostać, kiedy tak zapada cisza. Ale tak czy inaczej, to wszystko, co mówię. Szabat spada, zasadniczo z piątku na sobotę. Sobotnia noc to zwykle czas, kiedy wychodzą i dobrze się bawią. Czy to okres dwudziestu czterech godzin? Żydowski szabat to dosłownie 24 godziny? Pamiętasz, co Bóg powiedział w Dziesięciu Przykazaniach? „Pamiętaj o dniu sabatu, aby go święcić”. To okres 24 godzin. Rozdział 20 Księgi Wyjścia zawiera Dziesięć Przykazań. Więc znowu, jest to dosłowny okres dwudziestu czterech godzin.

Oto kolejny argument: dzień plus liczba. Ilekroć masz dzień pierwszy, dzień drugi, dzień trzeci, zwykle jest to okres dwudziestu czterech godzin. Ilekroć słowo dzień jest używane z liczbą, w Piśmie Świętym jest to zwykle dwudziestoczterogodzinny okres. W Piśmie Świętym jest około czterystu dziewięćdziesięciu dziewięciu takich odniesień. Kiedyś je sprawdziłem i napisałem o tym artykuł.

Wygląd wieku. Ponieważ ziemia jest taka młoda, mówisz, „ale wygląda na naprawdę, bardzo starą”. Zeszłej nocy dr Phillips opisywał galaktyki oddalone o dziesięć miliardów lat świetlnych. To światło zaczęło się od tych galaktyk dziesięć miliardów lat temu, a teraz światło, które widzimy, ma naprawdę dziesięć miliardów lat. Ci ludzie powiedzieliby: (ludzie z Młodej Ziemi) „Nie, to nie zaczęło się dziesięć miliardów lat temu, Bóg stworzył światło już na swojej drodze. Adam wyglądał jak dorosły. Tak więc

ziemia wygląda na starą”. To właśnie widzą naukowcy, Bóg stworzył to wraz z pojawieniem się wieku. Czy komukolwiek przeszkadza ten argument, że Bóg stworzył ziemię z wiekiem? Czy Bóg oszukuje ludzi? To ciekawe pytanie.

AC. Symboliczny dzień [73:37-75:23]

Gniazdo jest teorią Dnia Symbolicznego. To inny sposób, inny rodzaj dnia. Są ludzie, którzy trzymają się symbolicznego dnia i mówią, że dni z Księgi Rodzaju jeden, dwa, trzy, cztery, pięć, sześć, siedem dni nie mają być czasem. Mają być logiczną lub literacką ramą, której używa Mojżesz do opisu stworzenia. Jest to logiczna lub literacka rama, której używa Mojżesz, aby to opisać. Możliwe, że Bóg przyszedł do Mojżesza i powiedział (on jest na Górze Synaj). „Hej, Mojżeszu, obudź się. Mojżeszu, niech stanie się światło” i Mojżesz widzi światło. Potem Mojżesz ponownie zasypia, a następnego dnia Bóg nim potrząsa. „Hej, Mojżeszu, obudź się” — mówi — „Okej, teraz obejrzyj to. Teraz oddzielę wody na górze i wody na dole”. Mojżesz ponownie zasypia i budzi się trzeciego dnia: „Dobrze, niech się ukaże ziemia. ” Innymi słowy, są to dni, które Bóg objawił Mojżeszowi. To nie są dni faktycznego stworzenia, to są dni, w których Bóg objawiał to Mojżeszowi. Widzisz tam różnicę? Są to więc tak zwane „ dni objawienia ”, ponieważ objawienie tego Mojżeszowi zajęło Bogu siedem dni, co nie znaczy, że pierwotnie tak było. Oto inny sposób spojrzenia na to. Często myślałem, że to dość interesujący sposób, w jaki Bóg pokazał Mojżeszowi siedem obrazów. Mojżesz opisuje, na pierwszym obrazie Bóg powiedział, aby stało się światło. Na drugim zdjęciu oddziela rzeczy i tak dalej. Mojżeszowi pokazano te obrazy, wizualnie, w jego głowie, tak jak wtedy, gdy prorocy mieli wizje. Bóg pokazuje mu w wizjach stworzenie. Mojżesz opisuje to jako siedem dni. Być może jest to rama literacka. Czy jest to bardziej abstrakcyjne podejście do tworzenia? Tak. Inne są dosłownie dwadzieścia cztery godziny, to jest bardziej abstrakcyjne; i symboliczne dni, Bernard Ramm trzyma to. Utrzymują to niektórzy z bardziej abstrakcyjnych myślicieli.

OGŁOSZENIE. Teoria wieku dziennego [75:24-80:00]

Oto, co twierdzi dr Perry Phillips i nazywa się to „teorią wieku dziennego”. Perry

wierzy, że każdy z dni Księgi Rodzaju to wieki, długie okresy czasu. Słowo *yom* w języku hebrajskim oznacza „dzień”. Ma różne znaczenia i nie zawsze jest dwudziestoczerogodzinny. Na przykład, gdybym zapytał cię, czy to dzień czy noc, co byś powiedział? Jestem w tym budynku tak długo, że nie wiem. Jeśli powiem, że jest dzień lub noc, jak długi jest „dzień” w tym kontekście? Czy doba ma mniej niż dwadzieścia cztery godziny? Mówisz, cóż, żyjemy w Nowej Anglii w grudniu, dzień ma tylko pięć minut. „Dzień” jako okres światła może się zmieniać. Daj mi dwanaście godzin światła dziennego i dwanaście godzin nocy. Wtedy „dzień” byłby krótszy niż dwadzieścia cztery godziny?

A co z Dniem Pańskim? Jak długi jest Dzień Pański, apokaliptyczny Dzień Pański? Jest to opisane w Księdze Objawienia, Dzień Pański trwa tysiąc lat [Ap 20]. A potem, jeśli przejdiesz do Psalmu 90: 4, jest napisane: „Dzień u Pana jest jak tysiąc lat, a tysiąc lat jest jak dzień”. Wszyscy to wiecie, bo widzieliście Dzień Świstaka. Dzień jest jak tysiąc lat. To ten sam dzień, dzień po dniu, dzień po dniu. Dzień jest jak tysiąc lat, tysiąc lat jest jak dzień. Kiedy jesteś z nieskończonym, wiecznym Bogiem, czym jest tysiąc lat? To nic. Tak więc „dzień” jest używany przez długi czas.

Oto kolejny: to czas życia człowieka. Gdybym wam powiedział: „w czasach mojego ojca”, jak długo by to trwało? Czy byłby to okres około siedemdziesięciu sześciu lat od około 1927 do 2004 roku? Ok, więc w czasach mojego ojca, to byłoby za jego życia. „Dzień” (*yom*) oznacza wiele rzeczy. Oznacza wiele rzeczy w języku angielskim i oznacza wiele rzeczy w języku hebrajskim. Nawiasem mówiąc, słońce powstało dopiero w czwartym dniu. Czy pierwsze trzy dni są dniami słonecznymi? Nie mogą to być dni słoneczne, ponieważ nie ma słońca, nie ma słońca. Słońce zniknęło, słońce zachodzi dopiero po czwartym dniu. Tak więc pierwsze trzy dni i tak nie mogą być dniami słonecznymi. Nawiasem mówiąc, czy teoria wieku dziennego uwzględnia miliardy lat? Tak.

To jest chyba najsilniejszy argument. Szóstego dnia jest za dużo pracy. Czy Bóg może coś zrobić natychmiast? Ale co z człowiekiem? Szóstego dnia formuje człowieka z prochu ziemi, a następnie sprowadza wszystkie zwierzęta do Adama. Czy Adam musi

nazwać wszystkie zwierzęta? Czy nazwanie wszystkich zwierząt na świecie wymaga czasu? Nawiasem mówiąc, po nazwaniu wszystkich zwierząt Adam musi czuć się samotny. A potem, co się dzieje? Tego samego dnia z żebra jego boku powstaje Ewa. Czy to dużo do zrobienia w ciągu jednego dwudziestoczterogodzinnego dnia? Bóg potrafi stworzyć naprawdę szybko, ale czy człowiek potrzebuje czasu? Więc szóstego dnia jest tak wiele.

To są trzy podejścia. Dosłowne dni, dzień pierwszy, dzień drugi, dzień trzeci, gdzie faktycznie są to 24-godzinne dni. Ci ludzie to Kreacjoniści Młodej Ziemi, Ziemia ma dla nich około dwudziestu tysięcy lat. The Day Age – czy to pozwala na wszechświat mający 13,7 miliarda lat, z którym nauka może się w dużej mierze zgodzić? Tak. Wykład Perry'ego Phillipsa z teorii wielkiego podrywu pojawi się w sieci w piątek. Symboliczne dni, czy to uwzględnia również miliardy lat? Tak.

Pytanie brzmi, i to jest sedno tego wszystkiego: Ile lat według Biblii ma ziemia? Nie mówi. Czy to przypuszczenie ze strony wszystkich? Będziecie mieli ludzi z Młodej Ziemi, będziecie mieli ludzi ze Starej Ziemi, a ja tylko mówię: nie walczyjcie o te rzeczy. Biblia tak naprawdę nie mówi. Ludzie mają różne opinie, w porządku jest mieć różne opinie na ten temat. Major na głównych, minor na nieletnich. Data ziemi - nie wiemy. Pismo Święte nie mówi.

Więc uważaj! Do zobaczenia we wtorek.

Tu dr Ted Hildebrandt na piątym wykładzie z kursu historii, literatury i teologii Starego Testamentu. Dzisiejszy wykład będzie dotyczył pierwszego rozdziału Księgi Rodzaju, wersetów 1:1 i 1:2, a następnie dyskusja na temat dni Księgi Rodzaju. dr Teda Hildebrandta.

Przepisywane przez Libbi Wilson
Z grubsza zredagowany przez Teda Hildebrandta 2